

Artykuł pochodzi z archiwalnych zasobów firmy EKO-KONSULT sp. z o.o. 80-557 Gdańsk,
ul. Narwicka 6.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Korzystanie za zgodą firmy EKO-KONSULT biuro@ekokonsult.pl

Kwartalnik „Problemy Ocen Środowiskowych” wydawany cyklicznie w latach 1998 – 2012, przez EKO-KONSULT był jedynym wydawnictwem w Polsce, poświęconym wyłącznie ocenom środowiskowym planowanych inwestycji oraz strategicznym ocenom oddziaływania na środowisko. Dla praktyków OOŚ, ale również dla osób początkujących może nadal stanowić wartościowe źródło wiedzy np. w zakresie prezentowanych case study i przeglądu stosowanych metodyk - w tym kontekście znaczna część artykułów zachowuje sporo aktualności.

Jolanta Śliżewska-Rogała

Oceny oddziaływania na środowisko do decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu

Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła obowiązek ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu (wzizt) w procesie przygotowania inwestycji (na wniosek inwestora) w formie decyzji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Wzizt ustala się na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Decyzja o wzizt jest drugim obok miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego narzędziem prawnym gospodarowania terenami, bowiem z ustawy wynika, że w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określenie przeznaczenia i ustalenie warunków zagospodarowania terenu następuje w decyzji o wzizt. W takich sytuacjach warunki określa się na podstawie ustaw, a decyzja wydawana jest po przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej i stwierdzeniu przez wojewodę jej zgodności z prawem.

Ustalenie wzizt wymagane jest w sytuacji, kiedy do zmiany zagospodarowania terenu dochodzi przez wykonanie, odbudowę, rozbudowę i nadbudowę obiektu budowlanego, a także kiedy następuje nosząca cechy pewnej trwałości zmiana sposobu wykorzystania nieruchomości, np. przy składowaniu materiałów, wykorzystaniu terenu jako miejsca postojowe pojazdów itp. W przypadkach robót budowlanych polegających na remoncie lub przebudowie oraz zmianie przeznaczenia budynku lub jego części nie ustala się tych warunków, jeżeli nie powodują zmiany sposobu zagospodarowania terenu. Roboty budowlane nie wymagające pozwolenia na budowę nie wymagają ustalenia wzizt.

Prawo budowlane posługuje się pojęciem „tymczasowy obiekt budowlany”. Jest to obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce, a także obiekt budowlany nie połączony trwale z gruntem. Wśród tych ostatnich wymienione są obiekty kontenerowe. Nie wymagają one pozwolenia na budowę z zastrzeżeniem, że zwolnienie nie obejmuje obiektów szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska. Obiektami takimi są m.in. przewoźne stacje paliw płynnych, przewoźne urządzenia do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (np. zużytych świetlówek rtęciowych). Fakt, iż urządzenie może poruszać się za pomocą własnego napędu bądź być przemieszczane przy pomocy innego pojazdu, nie wpływa na zwolnienie inwestora z przestrzegania wymogów ochrony środowiska.

Warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę jest uzyskanie uprzednio decyzji o ustaleniu wzizt. Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym wymienia jakiego rodzaju roboty budowlane nie wymagają ustalenia wzizt. Wśród tych wyłączeń nie ma robót, rozumianych jako wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu. Umieszczenie zatem omawianych obiektów mobilnych również wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Przed zainstalowaniem obiektu mobilnego, jeżeli prowadzona za pomocą tych urządzeń działalność odpowiada jednej z kategorii inwestycji wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998r., należy zastosować taką samą procedurę w trakcie procesu inwestycyjnego jak dla obiektów stałych.

Decyzja o ustaleniu wzizt inwestycji nie wymienionej w rozporządzeniu Ministra OŚZNiL z dnia 14 lipca 1998r. nie wymaga uzgodnienia w zakresie wymagań ochrony środowiska. Warunki odnoszące się do ochrony środowiska są uwzględniane w decyzji w oparciu o dane

zamieszczone we wniosku inwestora charakteryzujące wpływ inwestycji na środowisko lub jego wykorzystanie i w oparciu o przepisy odnoszące się do ochrony środowiska. Oznacza to, że o zakresie ustalania tych warunków i uruchamianiu każdego rodzaju inwestycji nie decydują wyłącznie regulacje ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy Prawo budowlane. Niezbędne jest wzięcie pod uwagę wszystkich obowiązujących przepisów, w których zawarte są regulacje dotyczące ochrony środowiska (w tym rozumieniu są to przepisy szczególne).

Zgodność planowanej inwestycji z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie zwalnia właściwego organu z obowiązku oceny zgodności wzięt z regulacjami wynikającymi bezpośrednio z innych przepisów w zakresie ochrony środowiska. Zgodnie z art.7 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, decyzje administracyjne sprzeczne z normami ochrony środowiska są nieważne z mocy prawa. Ustawa zobowiązuje przy ustalaniu wzięt do równoczesnego uwzględniania wymogów wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przepisów ochrony środowiska.

Organy uzgadniające

Wśród inwestycji, ustawa wyróżnia inwestycje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogące pogorszyć stan środowiska. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wydał rozporządzenie z dnia 14 lipca 1998r. w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji, w którym wymieniona jest lista tych inwestycji.

W odniesieniu do tych inwestycji, procedura wydawania decyzji o ustaleniu wzięt jest poszerzona o uzgodnienie z właściwymi organami w zakresie ustalenia warunków wynikających z wymagań ochrony środowiska i zdrowia ludzi na podstawie oceny oddziaływania na środowisko.

Ustawa z dnia 24 lipca 1998r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa, zmieniająca kompetencje organów administracji publicznej zmieniła organy, które dotychczas dokonywały tych uzgodnień. W świetle obowiązujących przepisów, w odniesieniu do inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi uzgodnień dokonują działający w imieniu wojewody wojewódzki inspektor: ochrony środowiska oraz sanitarny, a w odniesieniu do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska - powiatowy inspektor sanitarny.

Taki podział kompetencji nie wydaje się być słusznym z uwagi na fakt, że wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest organem kontrolującym spełnienie wymagań ochrony środowiska, nie powinien więc uczestniczyć w uzgadnianiu warunków w tym zakresie. Natomiast w przypadku inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska ustawa wyłącza z uzgodnień organ ochrony środowiska. Naprawienie tej nieprawidłowości w podziale kompetencji znalazło wyraz w projekcie nowelizacji odnośnych przepisów.

Ocena oddziaływania na środowisko wymagana do uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu

Podstawową zasadą, którą należy się kierować przy sporządzaniu ocen jest uwzględnienie oddziaływań inwestycji na wszystkie elementy środowiska we wzajemnym ich powiązaniu:

ludzi, świat zwierzęcy i roślinny, powietrze, powierzchnię ziemi i glebę, wody powierzchniowe i podziemne, złoża kopalin, klimat, krajobraz, dobra materialne i dziedzictwo kultury.

Zagrożenie jednego z elementów wywołuje niekorzystne zmiany innych elementów. I tak np. obniżenie zwierciadła wody gruntowej wpływa na przesuszenie gleb i gruntów skąd pobierają wodę rośliny. Podtopienie terenów zmienia naturalne warunki wilgotnościowe w podłożu. W obu przypadkach zmieniają się więc warunki siedliskowe roślin, co może spowodować degradację roślinności i w konsekwencji wpłynąć niekorzystnie na mikroklimat oraz funkcjonowanie świata zwierzęcego. W sytuacji, gdy ciek wodny lub jezioro drekuje zanieczyszczone wody gruntowe, zanieczyszczenia te przedostają się do wód powierzchniowych. Tą samą drogą wody powierzchniowe mogą zanieczyścić wody gruntowe. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery, pochodzących z energetycznego spalania paliw, w postaci kwaśnych deszczów i opadu pyłu zanieczyszcza gleby, wody powierzchniowe oraz następuje wtórne zanieczyszczenie wód podziemnych przez wody opadowe infiltrujące włąb przez glebę. Zanieczyszczenia powietrza powodują osadzanie się na roślinach pyłów i rozpuszczonych w wodzie opadowej gazów. Wśród tych zanieczyszczeń znajdują się substancje toksyczne jak np. metale ciężkie, które wpływają niekorzystnie na roślinność i powodują nieprzydatność niektórych z nich do spożycia. Są to wybrane przykłady i tylko analizy przeprowadzone w ocenie oddziaływania na środowisko mogą zidentyfikować zagrożenie elementów środowiska oddziaływaniem planowanej inwestycji.

W ocenie uwzględnia się etap budowy, eksploatacji oraz etap likwidacji zrealizowanego obiektu budowlanego (zespołu obiektów). W trakcie budowy ma miejsce bezpośrednia ingerencja w środowisko i nierespektowanie zasad jego ochrony na placu budowy może mieć trwałe, nieodwracalne skutki dla dalszego jego funkcjonowania. W ocenie należy zidentyfikować wszystkie zagrożenia związane z pracami budowlanymi jak np.:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych odpadami budowlanymi, niewłaściwą lokalizacją i urządzeniem baz materiałowo-sprzętowych, ściekami bytowymi i substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z używanych na placu budowy maszyn i pojazdów o napędzie spalinowym; w przypadku budowy dróg mogą powstać zanieczyszczenia w miejscach lokalizacji wytwórni mas bitumicznych,
- obniżenie poziomu wody w gruncie przez odwodnienie, co może spowodować niekorzystne zmiany siedliskowe roślin i zwierząt, a także zmiany nośności podłoża budowlanego,
- przecięcie wykopami budowlanymi warstw wodonośnych i uruchomienie zjawisk geodynamicznych (np. osuwiska, sufozja - wymywanie cząstek gruntu i niszczenie struktury gruntu w miejscach intensywnego spływu wód gruntowych i w konsekwencji - upłynnienie gruntu),
- mechaniczne uszkodzenia roślinności,
- uciążliwości dla ludzi i zwierząt związane z hałasem,
- uciążliwości związane z transportem samochodowym (spaliny, pylenie, hałas),
- emisje niezorganizowane pyłu z niewłaściwie składowanych materiałów budowlanych i składowisk odpadów budowlanych itp.

Proces likwidacji zrealizowanej inwestycji należy rozważyć z punktu widzenia oddziaływania na wszystkie elementy środowiska. Ze szczególną uwagą należy się odnieść do wykorzystania lub unieszkodliwiania odpadów powstających w trakcie likwidacji, zabezpieczenia przed ich wpływem gleb, gruntów i wód podziemnych. W przypadku ujęć wód, w zależności od przyszłego zagospodarowania terenu, należy się ustosunkować do ich pozostawienia i zabezpieczenia czy też likwidacji.

Prognozowanie potencjalnych sytuacji awaryjnych jest niezbędne z uwagi na określenie w ocenie środków zapobiegających zagrożeniom środowiska w tych przypadkach.

Przeanalizowanie potencjalnych skutków transgranicznych ma na celu ustalenie potrzeby lub jej brak, przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Obowiązek ten wynika z faktu ratyfikowania przez Polskę w 1997r. Konwencji z Espoo, która stanowi, że państwa będą podejmować odpowiednie i skuteczne środki dla zapobiegania i kontrolowania znaczącego szkodliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego od proponowanej działalności.

Informacje dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości powinny opierać się na istniejących danych obserwacyjnych i pomiarowych, istniejących materiałach i publikacjach oraz wizji lokalnej. Ze szczególną uwagą należy się odnieść do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenu w otoczeniu planowanego przedsięwzięcia ze względu na nakładanie się potencjalnego wpływu. W ocenie przedstawia się kumulatywne oddziaływania w zakresie określonej uciążliwości lub wpływu na określony element środowiska.

W ocenie powinno się znaleźć wyjaśnienie braków i niedoskonałości wiedzy, napotkanych w trakcie jej opracowywania, a także informacja o zastosowanych metodach, przyjętych założeniach i wykorzystanych danych o środowisku. Pozwala to na zwrócenie uwagi na problemy i zagadnienia, które mogą zostać wyjaśnione i pogłębione na etapie opracowania projektu budowlanego, m.in. po wykonaniu uzupełniających badań.

Streszczenie w języku niespecjalistycznym, zrozumiałym dla przeciętnego obywatela, jest wymogiem stawianym w procedurze ocen w krajach Unii Europejskiej, w których każdy ma prawo zapoznać się z oceną oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko i wypowiedzieć się zanim decyzja zostanie podjęta.

W Polsce, zgodnie z art.100 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, organy administracji publicznej decydujące o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o pozwoleniu na budowę, przed wydaniem decyzji dotyczącej inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi lub inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska mają obowiązek informowania o przygotowanych przedsięwzięciach jednostki pomocnicze samorządu gminy oraz organizacje społeczne właściwe ze względu na przedmiot i teren działania. Mogą one zgłaszać tym organom wnioski i zastrzeżenia, które po rozpatrzeniu, zawiadamiają o sposobie załatwienia. Jednocześnie, jednostkom pomocniczym samorządu gminnego oraz wspomnianym wyżej organizacjom społecznym przysługuje prawo uczestniczenia na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z ochroną środowiska, a tym samym prawo wglądu do akt sprawy. Niezbędne jest więc przedstawienie w ocenie informacji o zagrożeniach środowiska i podjętych środkach zaradczych w sposób dostępny dla niespecjalistów tj. podejmujących decyzje oraz przedstawicieli jednostek pomocniczych samorządu terytorialnego i organizacji społecznych, którzy zgodnie z prawem mogą brać udział w postępowaniu administracyjnym. Streszczenie nie powinno zawierać technicznych i naukowych szczegółów, bowiem celem jego jest umożliwienie wyrażenia opinii o wpływie na środowisko inwestycji i podjętych środkach zaradczych przez każdego do tego uprawnionego.

W ocenie należy zamieścić opis inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki technologicznej i rozwiązań projektowych. Sposób korzystania ze środowiska powinien uwzględniać wszystkie omówione etapy. Należy określić zużycie wody, kopalin materiało- i energochłonność, ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów i ścieków, emitowanych

zanieczyszczeń, odorów, promieniowania oraz zasięg uciążliwego hałasu (przedstawiony na mapach w odpowiedniej skali). W przypadku inwestycji lokalizowanej na terenie funkcjonującego zakładu, należy uwzględnić wszystkie wydane decyzje dotyczące pozwoleń na gospodarcze korzystanie ze środowiska przez ten zakład.

Powyższe informacje pozwalają na oszacowanie przewidywanych oddziaływań na elementy środowiska, zdrowie ludzi oraz planowane i istniejące zagospodarowanie terenu w różnych ich przejawach (bezpośrednie, pośrednie - wywołane zmianą innego elementu, krótkotrwałe, odwracalne i nieodwracalne). Określenie charakteru oddziaływania jest niezbędne z uwagi na różne sposoby zapobiegania w zależności od czasu trwania, a także ze względu na określenie możliwości przywrócenia środowiska do poprzedniego stanu.

Opis i analiza proponowanych sposobów zminimalizowania ujemnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi powinna wynikać z aktualnego stanu wiedzy naukowej i technicznej.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1997r. o odpadach wprowadza podstawową zasadę eliminowania lub ograniczania wytwarzania odpadów, a jeżeli nie udało się zapobiec ich powstawaniu - bezpiecznego dla środowiska ich wykorzystania. Dopiero na ostatnim miejscu ustawa sytuuje unieszkodliwianie odpadów, którym jest także ich składowanie. Specjalnego potraktowania wymagają odpady niebezpieczne.

Po przeprowadzonej analizie skuteczności sposobów minimalizujących negatywny wpływ inwestycji na środowisko, należy zrekapitulować przewidywane oddziaływanie po zastosowaniu wszystkich dostępnych rozwiązań technologicznych, technicznych i organizacyjnych.

Art.71. ust.2 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska wprowadza pojęcie obszaru ograniczonego użytkowania i wymienia rodzaje zakładów i inwestycji, dla których obszar ten może być tworzony. Są to: oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów komunalnych, trasy komunikacyjne, kompostownie, lotniska, linie i stacje elektroenergetyczne oraz obiekty radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. Jego utworzenie może mieć miejsce w przypadku, jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika, że pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych oraz organizacyjnych, nie jest możliwe wyeliminowanie oddziaływania zakładu poza teren, do którego inwestor posiada tytuł prawny. W przypadku inwestycji, dla których może być tworzony obszar ograniczonego użytkowania, w ocenie oddziaływania na środowisko wykonywanej na etapie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, należy wstępnie określić granice tego obszaru oraz ograniczenia wynikające z faktu jego utworzenia. Inwestor, który ponosi koszty związane z wprowadzeniem ograniczeń, powinien odpowiednio wcześniej zostać poinformowany o potencjalnej konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

Na mocy przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska został utworzony państwowy monitoring środowiska, który jest systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska. Celem jego jest wspomaganie działań zmierzających do likwidacji lub ograniczenia ujemnego wpływu oddziaływania prowadzonej działalności na środowisko. Realizacja zadań monitoringu prowadzona jest na trzech poziomach: w sieci krajowej, w sieciach regionalnych i w sieciach lokalnych. Monitoring realizowany jest przez jednostki organizacyjne organów administracji rządowej i publicznej, jak również szkoły wyższe i podmioty gospodarcze.

Monitoringi lokalne funkcjonują w celu śledzenia i kontrolowania wpływu najbardziej szkodliwych punktowych, liniowych lub obszarowych ognisk zanieczyszczeń środowiska. Tworzone są i finansowane m.in. przez podmioty gospodarcze oddziałujące na środowisko. W uzasadnionych przypadkach wyżej wymienione podmioty gospodarcze mogą być zobowiązane do realizacji sieci monitoringu w wyniku decyzji administracyjnej.

Monitoringi lokalne tworzone są także wokół dużych ujęć zaopatrujących ludność w wodę, w formie sieci osłonowej czyli systemu wczesnego ostrzegania, w celu stałej kontroli jakości wód podziemnych dopływających do ujęć.

Projekt sieci monitoringu lokalnego opracowywany jest dla każdego konkretnego ogniska zanieczyszczeń i powinien uwzględniać jego specyfikę i warunki naturalne środowiska. W ocenie oddziaływania na środowisko należy zidentyfikować najbliższe punkty sieci monitoringu krajowego i regionalnego oraz przeanalizować potrzebę prowadzenia monitoringu lokalnego, a w takim przypadku - określić elementy środowiska i rodzaj prowadzonych pomiarów.

Ochrona interesów osób trzecich ze względu na ochronę środowiska uwzględniona jest w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, powinna więc zostać przeanalizowana w ocenie.

Bardzo istotną pozycją w ocenie oddziaływania na środowisko są wnioski, które można wykorzystać przy formułowaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu z punktu widzenia ochrony środowiska i gospodarczego korzystania ze środowiska, a także wnioski dotyczące dalszej procedury przeprowadzania oceny. W uzasadnionych przypadkach, celowe jest zalecenie wykonania oceny oddziaływania na środowisko, po określonym czasie eksploatacji zrealizowanej inwestycji, które powinno być zbieżne z zaleceniem monitoringu. Zadaniem takiej oceny jest sprawdzenie skuteczności zastosowanych środków minimalizujących negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi.

Zakres ocen oddziaływania na środowisko inwestycji szczególnie szkodliwych powinien dodatkowo obejmować identyfikację wariantów technologicznych, a także wariantu polegającego na niepodjęciu decyzji. W wariacie tym analizowany jest stan środowiska i jego zmiany w sytuacji, kiedy inwestycja nie jest realizowana. W pewnych przypadkach może on służyć jako argument, przemawiający za podjęciem inwestycji, szczególnie jeśli dotyczą urządzeń i inwestycji służących ochronie środowiska.

Porównanie rozwiązań technologicznych z innymi stosowanymi w praktyce krajowej lub zagranicznej jest również niezbędne z punktu widzenia czystszej produkcji. Pod pojęciem czystszej produkcji jak to wyjaśnia przepis art.3, pkt.4 lit.e) ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, należy rozumieć sposób organizacji, techniki i technologie oraz metody produkcji, które uwzględniają konieczność zapobiegania zagrożeniu lub ograniczania zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska w procesach produkcyjnych oraz we wszystkich fazach istnienia gotowego produktu, w tym także po utracie jego cech użytkowych.

Ocena sporządzona dla inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi powinna ponadto określać zagrożenia, ale również i korzyści wynikające z realizacji inwestycji dla innych użytkowników środowiska i zagospodarowania terenu oraz istniejącej i planowanej zabudowy w kontekście jakości życia mieszkańców.

Przedstawione powyżej wymagania stawiane ocenom oddziaływania na środowisko można rozpatrywać z merytorycznego i formalnego punktu widzenia. Merytoryczną prawidłowość oceny można określić po analizie, której się dokonuje przy uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Ocena jest jednym z dowodów przedstawionych w sprawie (art.80 k.p.a.) i można ją zakwestionować. W tym przypadku organ administracji musi wyjaśnić przesłanki formalne lub merytoryczne, na których opiera zastrzeżenia. Rozpatrując zakres oceny pod względem formalnym można określić, czy niektóre z wymagań rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 14 lipca 1998r. nie zostały przez sporządzającego ocenę pominięte, a więc czy uwzględniono:

- etap budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji,
- określenie potencjalnych skutków awaryjnych,
- streszczenie w języku specjalistycznym,
- przedstawienie zagadnień w formie graficznej (czytelnej) np. zasięgu uciążliwego hałasu,
- w przypadku: oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów komunalnych, tras komunikacyjnych, kompostowni, lotnisk, linii i stacji elektroenergetycznych oraz obiektów radiokomunikacyjnych radionawigacyjnych i radiolokacyjnych - konieczność, lub jej brak - utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania,
- ochronę interesów osób trzecich,
- wnioski do wykorzystania w decyzji o warunkach zagospodarowania terenu i inne.

Wymagania te powinny być egzekwowane przez organ wydający decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przed przesłaniem do organu uzgadniającego.

Przy sporządzaniu oceny oddziaływania na środowisko istotny jest udział specjalistów z zakresu ochrony różnych jego komponentów. Jak wskazuje praktyka, nie zawsze przestrzegany jest ten wymóg merytoryczny i zarazem formalny. W konsekwencji oceny wymagają uzupełnienia, co opóźnia proces inwestycyjny. W incydentalnych przypadkach, na podstawie takich „niepełnych” ocen wydawane są wadliwe decyzje i na dalszym etapie procesu inwestycyjnego ujawniają się trudności związane z odmową uzgodnień lub z protestem społecznym.

W tym kontekście należy nadmienić, że projektowane przepisy dotyczące procedury ocen oddziaływania na środowisko, zmierzają do stworzenia procesu oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie którego ustalany będzie zakres raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla każdego indywidualnego przypadku. Powinno to wyeliminować nadmierne rozbudowywanie mało istotnego wpływu, a jednocześnie pomijanie istotnych uciążliwości i zagrożeń elementów środowiska.

Mgr inż. Jolanta Śliżewska-Rogala,
Departament Ochrony Środowiska
MOŚZNiL